

Woda – bezcenne dobro naszej planety

Scenariusz zajęć z edukacji globalnej dla klas 4-6 szkoły podstawowej

Informacja o scenariuszu

Woda w przyrodzie jest niezwykle ważnym składnikiem. To ona sprawiła, że Ziemia stała się miejscem zamieszkałym przez rośliny, zwierzęta i ludzi. Gasi pragnienie milionów istot. Od niej zależy życie. Dlatego musimy ją szanować. Jak powinniśmy dbać o nasze zasoby wody?

Polska Akcja
Humanitarna

Dział Edukacji
Humanitarnej

ul. Szpitalna 5/3
00-031 Warszawa

e-mail: edukacja@pah.org.pl
Internet: www.pah.org.pl

tel.: (022) 828 88 82, 828 90 98
fax: (022) 831 99 38

Główne zagadnienia zajęć

- znaczenie wody w przyrodzie
- zasoby wody na świecie
- oszczędzanie wody

Cele zajęć

- Po zakończeniu zajęć uczeń powinien
- oceniać znaczenie wody w życiu człowieka
 - objaśniać konieczność ochrony czystości wody
 - tłumaczyć potrzebę oszczędzania wody
 - planować własne działania zmierzające do oszczędzania wody

Metody i techniki pracy

- praca w małych grupach
- mini wykład
- mapa skojarzeń

Kluczowe pojęcia

- woda pitna
- dostęp do wody pitnej
- ochrona wody pitnej

Środki dydaktyczne

duże arkusze szarego papieru
kolorowe markery

Literatura

Edyta Brudnik, Anna Moszyńska, Beata Owczarska „Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących.” Zakład wydawniczy SFS, Kielce 2000.

National Geographic Nr 9 (36) 2002 Słodka woda; str.42-70

Piotr Kowalczak, „Konflikty o wodę”, Warszawa, 2007

Jean Matricon, „Woda. Cenniejsza niż złoto”, 2002
Amy Bauman, „Skąd się bierze woda na Ziemi?”, 2008
Water for life. Make it happen”, WHO/Unicef, 2005 źródło:
http://www.unicef.org/wes/files/JMP_2005.pdf

UWAGA!

Nauczycielu! Ten scenariusz zajęć jest przewidziany na 45 minut.

Przebieg zajęć

CZAS	CO TRZEBA ZROBIĆ?	MATERIAŁY	UWAGI
5 min.	1. Podaj uczniom temat zajęć.		
15 min.	2. „Co by było, gdyby....” a. Podziel uczniów na trzy małe grupy. b. Wyjaśnij, że każda grupa otrzymuje pytanie, na który ma udzielić odpowiedzi. c. Poproś przedstawicieli grup, aby zaprezentowali przed klasą wyniki pracy zespołu.	Kartki z pytaniami dla każdej grupy: Grupa 1 – Co by było, gdyby nie było chmur? Grupa 2 – Co by było, gdyby nie było deszczu? Grupa 3 – Co by było, gdyby nie było oczyszczalni ścieków? Materiał pomocniczy nr 1 – Propozycje podziału na małe grupy	Efektem pracy w małych grupach powinno być stwierdzenie, że bez wody nie ma życia. Materiały pomocnicze dla nauczyciela znajdują się na końcu scenariusza.
20 min.	3. Znaczenie wody w przyrodzie a. Przedstaw uczniom zasady mapy skojarzeń i podziel ich na 4 grupy. b. Poproś uczniów, aby utworzyli mapę skojarzeń na temat znaczenia wody w przyrodzie. c. Uzupełnij pracę dzieci i przedstaw uczniom w formie mini wykładu podstawowe fakty dotyczące wody.	Materiał pomocniczy nr 2 – Podstawowe fakty dotyczące wody Materiał pomocniczy nr 1 – Propozycje podziału na małe grupy Materiał pomocniczy nr 3 – Opis metody Mapa skojarzeń Arkusze szarego papieru, kolorowe markery, papierowa taśma malarska do zawieszenia plakatów	
5 min.	4. Podsumowanie a. Zapytaj uczniów, jak mogą oszczędzać wodę w życiu codziennym. b. Zapiszcie najważniejsze pomysły.	Arkusze szarego papieru, kolorowe markery	

Materiały pomocnicze

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1 – PROPOZYCJE PODZIAŁU NA MAŁE GRUPY

- Odlicz 1, 2, 3; 1, 2, 3... Osoby z numerem 1 idą w jeden kąt sali, osoby z numerem 2 idą w drugi kąt sali itd.
- Data urodzenia: Uczniowie ustawiają się w szeregu, według daty urodzenia. Na początku stoją uczniowie urodzeni w styczniu, na końcu uczniowie urodzeni w grudniu. Dzielimy uczniów na grupy według miesiąca urodzenia.
- Jeśli grupa się nie zna rozdajmy uczestnikom zajęć karteczki w kilku kolorach. Prosimy, aby każdy napisał na karteczce swoje imię i przykleił ją do ubrania. Uczestników zajęć dzielimy na grupy według kolorów karteczek.
- A tutaj, jest miejsce na twoje pomysły! 😊

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 2 – PODSTAWOWE FAKTY DOTYCZĄCE WODY

- Według raportu Światowego Funduszu na rzecz Przyrody /WWF/ jedynie 2,5% światowych zasobów wody o woda słodka. Około 1% światowych zasobów wodnych to woda pitna, odnawialna dzięki opadom.
- Według danych Światowej Organizacji Zdrowia /WHO/obecnie 1,1 miliarda ludzi nie ma dostępu do wody pitnej. Jedynie 2% z nich żyje w Europie, 65% pochodzi z Azji, 27% z Afryki.
- Według danych Światowej Organizacji Zdrowia /WHO/ 2,6 miliarda osób nie ma dostępu do urządzeń sanitarnych. Jedynie 2% z nich żyje w Europie, 80% pochodzi z Azji, 13% z Afryki.
- Przyczyną 80% zachorowań w krajach rozwijających się jest brak dostępu do czystej wody i urządzeń sanitarnych.

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 3 – OPIS METODY MAPA SKOJARZEŃ

Mapa skojarzeń służy wizualnemu opracowaniu pojęcia, problemu, zjawiska, sytuacji, zdarzenia, z wykorzystaniem rysunków, symboli, zwrotów, haseł. Za pomocą tej metody można zdefiniować pojęcie, rozwiązywać problemy, planować działania. Wspomaga ona uczenie się.

Przebieg

1. Zapisz na tablicy pojecie, które chcesz zdefiniować.
2. Podziel uczniów na 4-5 zespołów. Każdy z nich otrzymuje arkusz szarego papieru kolorowe markery.
3. Poproś uczniów, aby zapisali pojęcie w środku plakatu, mogą zrobić do niego rysunek.
4. Wyjaśnij na czym polega kreślenie mapy skojarzeń.
5. Określ czas na wykonanie zadania i zaproś uczniów do pracy.
6. Na forum klasy poszczególne grupy prezentują wykreślone mapy skojarzeń.

Ważne

Konstruując mapy skojarzeń ze swoimi uczniami skorzystaj z następujących reguł.

- Rysunki stosuj na całej przestrzeni mapy
- Używaj trzech lub więcej kolorów w centralnym rysunku
- Wykorzystuj efekt przestrzenności w rysunkach i wokół słów
- Stosuj litery, linie i obrazki różnej wielkości
- Porządkuj odstępy między elementami mapy

- Używaj skojarzeń
- Łącz strzałkami obszary mapy, które chcesz ze sobą powiązać
- Używaj systemu znaków umownych
- Pisz przejrzysto, używaj dużych liter
- Wzdłuż każdej linii pisz tylko jedno słowo
- Linie muszą być tej samej długości co słowa
- Linie muszą się ze sobą łączyć
- Główne ramiona muszą dochodzić do centralnego rysunku
- Główne ramiona rysuj grubą kreską
- Każdą gałąź wraz z jej wszystkimi rozwidleniami i połączeniami zakreśl dodatkową linią
- Postaraj się, by rysunki były wyraźne
- Wypracuj własny styl